

CATALUNYA SOCIAL

Any VIII. Núm. 389

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

10 de novembre 1928

**PUBLICACIÓ
SETMANAL**

**REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11 - BARCELONA**

**APARTAT 1036
TELÉF. 17605**

El vell tòpic del clericalisme

El món sencer ha fixat la mirada en la darrera crisi ministerial francesa. Quan més radiant es presentava l'horitzó del Govern d'Unió Nacional, amb tot i les dificultats constants que li creaven els radicals-socialistes que en formaven part, heus ací que ha sorgit la crisi, provocada pel vell fantasma clerical. Encara aquest tòpic tan gastat enderroca governs a França!

L'espoliació combista deixà el país veí sense ordres religioses. Però les congregacions religioses, per imperatiu de les pròpies necessitats nacionals, tornaren a França. I canviades les coses, fill el segle XX d'una ideologia absolutament distinta a la del segle XIX, deixà que novament l'ombra de la ciutadania francesa es mostrés indulgent amb les ordres religioses, tot i els preceptes prohibitius de la llei.

Aquest estat de fet ha volgut ésser legítimat. I entre aquesta ideologia per una banda, i la necessitat que les congregacions religioses que missionen l'Orient, portant-hi el nom de França, comptessin dins la mateixa nació amb noviciats i llocs d'on sortís el personal per a la seva renovació, per altra banda, ha vingut l'articulat de la nova llei de Pressupost a reflectir un estat de fet i a recollir una necessitat, autoritzant les congregacions religioses a establir cases centrals i noviciats en territori de la República. La intolerància sectària, ple segle XIX, es redreçà de seguida. El Govern del Sr. Poincaré hi donà oïdes i va limitar a nou les ordres religioses autoritzades. Però encara no n'hi hagué prou. El partit radical-socialista, reunit a Angers, ha obligat els seus ministres a dimitir provocant una crisi greu... amb el vell tòpic del clericalisme.

La ideologia segle XIX feia consistir el concepte de la llibertat en la persecució del catolicisme. En nom de la dita ideologia foren atropellades les cases de religiosos, foren espoliats llurs béns, foren vexades en totes formes, sense veure que precisament havien crescut a l'empay d'una llibertat i sota l'ombra d'aquesta.

Però els corrents intel·lectuals canviaren; els països de sang jove mostraren a la vella Europa les seves equivocacions en tot aquest respecte, i una nova ideologia política introduí el respecte per a tots, la igualtat davant la llei, encara que acceptant les realitats nacional allí on eren ben marcades. El vell fantasma del clericalisme restà com un tòpic esmortit, arconat i vergonyant, i no hi hagué intel·lectual dels nostres dies que no el considerés com una cosa fanée, com una ideologia polsosa i definitivament equivocada.

Però totes les idees deixen un rastre dins la consciència del món. I aquesta, potser degut precisament a la rapidesa amb què caigué, gràcies a la seva pròpia insubsistència lògica, gràcies a la seva mateixa buidor, és de les que de tant en tant proven d'aixecar el cap. I, com es veu, a França encara pot ensorrar governs!

Quina pena! No pena precisament pel fracàs dels articles 70 i 71 de la llei de Pressupost francesa, que tal vegada puguin ésser millorats un altre dia, ja que les necessitats que ara els imposaven els imposaran altre cop en forma més decidida; no pena per la caiguda d'un govern fort, ja que potser això hagi servit per constituir-lo més fort encara; però pena pel fet en ell mateix, per la constatació que en un país d'amplada intel·lectual com França el vell fantasma anticlerical, que ja no apareix enlloc, hagi servit encara per aterrar un Govern ben popular!

És clar que el tòpic no ha estat manejat sincerament; a l'inrevés, precisament sembla que hom l'ha fet servir per a una maniobra política caillotista. Però, amb tot, ens produeix dolor que en aquesta França, cada dia renaixent, encara aquestes resquícies estúpides puguin campar. Que aquesta bandera destenyida s'alci per la gent de L'Opinió, de casa nostra, per algun esperit endarrerit de La Nau, com el Sr. Guansé, passi. Però en plena França...!

UN GRAN PANORAMA DE TRES MONS

La comunió dels Sants. Ai, quin dolor!

Si un hom es tanca en un recó de món i s'acon-sola de veure sempre la mateixa silueta que li tanca l'horitzó, acaba per creure's que el món és allò i res més que allò que es veu, o que allò que tanca aquella vella i acostumada silueta és l'única porció de món que a ell li interessa. No es fa càrrec que aquella seva comarca està en comunicació amb altres de més enllà i que entre elles hi ha relacions i mútues influències i que moltes coses de les que menja li vénen d'aquestes terres de més enllà.

I és bo que un home no es criï amb un esperit així tan encongit, i que sàpiga que el món és gran i que pensi que les relacions entre les societats humanes van molt enllà i que la solidaritat entre els homes va tan lluny que no solament arreu als vivents de l'actual generació, sinó que s'eixampla a les generacions passades, la fesomia de les quals retreuen les presents, i en certa manera també a les futures que d'aquestes presents germinaran cada una a l'hora que li toqui. I és cosa bona i bonica i útil aquesta amplitud de mirada que ens prepara a la caritat, i veritable també, ço és, de conformitat amb la naturalesa de l'home.

Oh, si poguéssim posar-nos tan alts i gaudir de tan llarga mirada que ens fos possible contemplar tota la humanitat i tota la xarxa de relacions mútues entre ella, entenent amb el nom d'humanitat la passada, la present i la futura! Quin món més gran se'ns presentaria als ulls nostres! Com veuríem que no ens podem pas desinteressar del que foren, són i seran els homes dels països més llunyans amb els quals nosaltres ens creiem més deslligats!

Les ciències socials, en certa manera, ens poden donar aquesta visió de conjunt, destinades com estan a descobrir la xarxa immensa de mútues influències establerta per la naturalesa tal com el Diví Creador l'ha estructurada. Aquí del geògraf que doni la volta amb gambades segures per tots els meridians d'aquesta terra ferma de tres dimensions! Aquí de l'historiador i del filòsof que pren la història per tema que trobi a la terra una quarta coordenada en el temps que passa i segueixi amb gambades incertes i vacil·lants les obscures regions històriques del passat i les més obscures encara, les regions profètiques de l'esdevenidor!

Tot això, però, és encara poca cosa. Tot aquest camp científic, si bé es mira, no respon ben bé a la naturalesa integral de l'home. Tota aquesta ciència pren l'home com un ésser mortal que en morir s'acaba i no hi veu més enllà del que passa, ha passat o passarà per aquest món que trepitgem. És, però, ben cert que l'home té un element espiritual que és immortal i que la seva desaparició d'aquest món amb la mort de la persona humana ens fa pensar en altres llocs i en altres mons on també hi ha vida. I aquestes consideracions, totes elles ben naturals, ens fan endevinar un panorama molt més extens on sobreviuen totes les ànimes dels homes de les generacions passades.

Aquest panorama extensíssim i bellíssim ens el desplega als nostres ulls el dogma de la Comunió dels Sants, la unió de les tres esglésies, la que milita, la

que es purifica i la que triomfa. Alcem els ulls de la terra amunt. És cosa xica la terra, encara que la mireu tota plegada tan gran com és i aquesta misèria terrenal sembla que la coneixia o la pressentia Ovidi quan ens va deixar escrit que Déu va donar a l'home el front alt per a mirar el cel.

Si la terra ens aguanta ara, no serà per molt de temps, i gràcies sien donades a Déu que sigui així, ja que aquí no trobem el compliment de les exigències imperioses del nostre cor.

Quins noms hi ha més enllà? No vull parlar sinó dels que moren a la falda de l'Església Catòlica. D'aquests, els que foren i ara no són uns es purifiquen en el lloc de purificació, que en diem Purgatori, i altres triomfen a la pàtria que en diem Cel.

Terra, Purgatori, Cel; Església que milita, Església que es purifica, Església que triomfa, totes tres membres d'un cos, el cap del qual és Jesucrist, participants totes tres, en sobrenatural comunió, d'un patrimoni comú format pels mèrits infinits de Jesucrist, els mèrits incomparables de la Verge Maria i la seva intercessió, els mèrits, oracions i penitències dels Sants quan foren a la terra i llur intercessió des del cel; la intercessió de les ànimes del Purgatori, tot repartit entre tots amb la mesura distributiva de la justícia i providència divines. De tal manera que és ben conforme a la realitat si afirmem que entre aquests tres mons hi ha una constant comunicació de transferències, per les quals s'està fent una contínua distribució de patrimoni que enriqueix a uns i altres.

I en aquest mes de l'any que li diuen novembre, l'Església mare nostra demana que aquesta comunicació sigui més viva fins adquirir la màxima intensitat. Tots els corrents són posats en moviment, i totes les fonts de les indulgències són obertes, i tots els auxilis són enviats a aquell incendi terrible encès per la justícia divina. I tal com passa en els incendis que cremen béns materials, en què tots hi volen pendre part per apagar-los movent un manubri, arrossegant una manguera, i portant, quan no altra cosa, una galleda d'aigua, també tots nosaltres ens havem de portar així mateix per apagar aquell altre incendi que, certament, no pot matar les ànimes que s'hi cremen, però que és per a elles un plor i un turment que les fa cridar: i quin dolor! i quin dolor! Amb el ben entès que en el chor de veus doloroses hi ha veus que foren ben amades de nosaltres i que tenen més d'un títol per a exigir els nostres auxilis.

JAUME RAVENTÓS

Del món catòlic

Es admirable la generositat dels catòlics francesos. Per formar-se'n una idea n'hi ha prou amb dir que, solament deu de les obres que sostenen ells, consumeixen en conjunt anualment 44 milions de francs. Tenen els catòlics a llur càrrec exclusiu el sosteniment del culte, el manteniment de la clerecia i la difusió de les escoles cristianes.

Les greus qüestions del cinema

II

7. *L'ofensiva contra la família. L'especial propaganda del divorci.*—Deixem altra vegada la paraula al P. Jalabert: “El matrimoni, aquesta institució sagrada, de la qual Crist ha fet un sacrament, es canvia, en el cinema, el més sovint en una lliure associació que s'anua al grat de l'instint o d'un sentiment sense control, i es desfà quan els dos associats han cessat d'agradar-se. Lliure unió, divorci: tals són els dos pols al voltant dels quals gira, de tres vegades una, el film familiar.” “Aquesta destrucció de la cèl·lula inicial, ja és un atemptat contra la Societat.” El pitjor de tot és que “no solament es dona una lliçó contrària a la moral, de la qual la natural honestat podria protestar, sinó que es falseja dins de l'esperit de l'espectador, la rectitud natural de la consciència, ensenyant-lo a judicar malament” (1). El divorci és com l'atmosfera natural del cinema: es dona com a cosa corrent i fàcil, de bon to. I dels països on el divorci és admès a les lleis i predominant als costums, com ho és al Nordamèrica, pàtria del cinema mundial, es propaga als països on fins ara, gràcies a Déu, no té estat jurídic, i familiaritza amb els desigs i la manera de desfer el vincle, els públics cristians de tot el món.

El triomf del divorci a la pel·lícula es continua amb la història vivent i escandalosa del divorci dels actors. De les seves unions i desunions es dona compte al dia, per la premsa cinematogràfica i pels malaurats cooperadors que la premsa especial té en els grans quotidians i rotatius. Alimentada per 1.500.000.000 de dòlars, la gran indústria cinematogràfica americana (i les petites indústries cinematogràfiques europees), l'empresa colossal dedicada a fer conviure amb l'adulteri i el divorci, representats a la pantalla i prosseguits en la realitat pels marits i mullers de cine, el públic de tot el món, aquesta obra didàctica donà i està donant el seu fruit, sembrada a raig fet en els milions d'espectadors quotidians i enlluernats.

8. *La premsa cinematogràfica.*—De debò és *mut l'art mut*? Ah, no! El que anomenen *art mut*, parla, i amb quina eloqüència! a dins dels cines, en les llegendes fugitives, il·lustracions literàries de la projecció, impossibles de controlar, escàpoles a la intervenció i a la crítica, però que fiquen als ulls de l'espectador la prosa fermentada de la novelleria romàntica, i fins l'error concret intolerable (com en els casos de falsificació de textos bíblics i de lliçons de l'Evangeli, com hem vist en articles anteriors). Parla, sobretot, de portes enfora, per l'expansió literària, de la qual són portaveus la premsa especialment dedicada al cinema, les fulles cinematogràfiques de molts diaris, les novel·les inspirades en films, les narracions d'arguments i altra literatura menor.

Amb el nom de premsa cinematogràfica vull referir-me a l'eixam de revistes del tipus *El Cine*, *La Pantalla*, *Popular Film*, etc., dels publicats a Espanya; *Cine Mundial*, *Cinelandia Films*, que en llengua espanyola surten al Nordamèrica per a instrucció i educació de sudamericans i peninsulars. Aques-

ta premsa fa la feina de divulgar, expansionar, irradiar, propagar, tota aquella obra de la qual hem acusat el cinema: romanticisme de fulletó, crims, passions, sentit frívol de la vida (“fer oblidar al món els seus mals de cap”), l'imperi de la carn i la feminitat, l'ofensiva contra la família i el matrimoni, la popularització del divorci.

I amb la propaganda de les pel·lícules i del seu contingut en la part més característica, sensual, frívola i corrosiva, propaguen i exciten aquests periòdics (dels quals farà hom quan lleure tingui entretingut anàlisi) la curiositat insana envers les persones dels herois i heroïnes de l'art. Per ells el públic conviu en certa manera amb els seus ídols, i milions d'ànimes buides, víctimes de l'encís, tenen fits els ulls en la vida enganyosa, escandalosa i suggestiva dels qui actuen de protagonistes.

9. *Les pàgines cinematogràfiques dels diaris.*—Signe de dependència, vergonyosa capitulació de la dignitat periodística, planes senceres i seccions fixes aparentment sortides de redacció, són reclams pagats per les empreses de cinemes. El text sol ésser a base de notes oficioses, cosa que els mateixos diaris que ho admeten pel cinema s'esgarriarien que els ho proposessin pel teatre, la música, la literatura... En aquestes activitats la direcció de cada òrgan de la premsa diària funciona amb dret de crítica. La crítica cinematogràfica periodística no existeix. Fixeu-vos-hi, totes les pel·lícules són superiors i excel·lents. Els actors, tots ells sobresurten. Les firmes productores sempre encerten. Tots els temes són admesos i circulen. Tots els arguments són plausibles. Tots els actors són dignes de simpatia, i llur vida, unions irregulars, divorcis, aventures, són objecte d'interès benèvol. Al través de les planes i suplementes cinematogràfics dels rotatius penetra en el públic que no va al cine aquella moral formulada en la divisa industrial del cinema americà: “fer que el món oblidï ço que l'amoïna”.

9 bis. *Les pàgines cinematogràfiques dels diaris de dreta.*—Ens dona la feina feta, de formular la denúncia, el company autor d'un editorial de CATALUNYA SOCIAL, de juliol 1927 (2). “I entre aquests diaris [els qui dediquen pàgines al cinema] no cal cercar-hi solament els allunyats de nosaltres. Per dissort, fins algun diari catòlic i molts d'altres que sense aquests apellatiu van al si de milers de famílies catòliques, no tenen inconvenient a retre homenatge a figurants de cinema i a arguments de pel·lícules que en les revistes del gènere prostitueixen, amb les seves procacitats gràfiques i literàries, la nostra joventut.”

Periòdic de dreta vol dir periòdic d'idees. I la secció cinematogràfica dels diaris alludits és la negació dels ideals que es propugnen i defensen. Sovint es dona el cas de publicar-se un article de fons contra el divorci, mentre que a la secció de cinema es fa el reclam dels films que amb gran esclat l'exhibeixen i propaguen. O bé, articles contra la corrupció de costums, que precedeixen les notes oficioses dels explotadors de les pel·lícules més eixelebrades, de les més divertides i alegres actrius. Madurs es-

tudis en pro de l'ordre social, en el mateix número on amb gravats i extenses informacions aduladores són encomiades i encoratjades produccions cinematogràfiques que són la subversió de tot l'ordre social. (Adhuc és acceptat, a tal punt la inconsciència arriba d'alguns periòdics que a sí mateixos es classifiquen capitalistes i conservadors, el reclam del cine francament revolucionari, en oberta amenaça contra l'ordre material i la propietat privada: el film comunista, emissari de Rússia.)

Es la *mainmise* del capitalisme cinematogràfic al servei d'una filosofia materialista, sobre la premsa de dreta. Es una rendició escandalosa, que encén i encendrà sempre més les nostres protestes. Quan reprenguem la campanya ens dedicarem d'una manera especial a aquesta intromissió intolerable de la indústria cinematogràfica en la premsa de dreta.

10. *Les nouvelles cinematographiques.* — Arguments i descripcions de pel·lícules, biografies d'artistes del cine, un munt de paper menyspreable de forma, però ingent en la quantitat, omple quioscos, parades de venda, llibreries. Aquesta massa virolada de publicacions a baix preu fa penetrar a dins del poble, les ensenyances i la moral del cinema. S'ha dit que no calia fer-ne cas, perquè són, aquestes novel·les de cine, lectura estimada de modistes i aprenents. Per això precisament jo entenc que són un element important de corrupció. Aprenents, obrers i modistes tenen, amb el dret a la vida, dret a l'honestetat. Aquests opuscles, aquestes biblioteques cinemàticoromàntiques, perpetuen i continuen, consoliden i estableixen l'acció corrosiva, però fugitiva, de la visió del film. El film passa, el llibret queda. La imatge desapareix, i en roman un solc a la memòria. Per l'opuscle, la *lletra*, més corrosiva sempre que la imatge, perquè és més poderosa (per més que diguin, és sempre la idea ço que comanda la intel·ligència), descriu, accentua la imatge perversa, i realitza la interna destrucció de l'esperit.

Literatura de modistes i tot, algunes d'aqueixes infimes publicacions (com les de la biblioteca Bistagne, de què tant parlarem en fer la crítica del *Rei de Reis* i del *Ben-Hur*) mereixen l'honor de constituir els arguments o narracions oficioses emprades per les empreses dels films. Pel·lícula hi ha, que ha exigit cent milions per a produir-la, i no té més llibret descriptiu que un d'aquests miserables fascicles de quiosc.

I aquest eixam d'heralds de la literatura cinematogràfica es prolonga en l'escampadissa gràfica: amb la profusió de postals, que il·lustren les pel·lícules i retraten els personatges; i en nivell més en sota, als cromos i "fototípies". Fins a la xocolata troba hom les "fototípies" del *Ben-Hur*, amb descripcions al dors! Unes que jo tinc, núms. 42 i 43, de la col·lecció d'aquesta pel·lícula pseudo-cristiana diuen textualment: "Jesús entretanto, dice a sus discipulos entre los cuales ha cenado: *Antes de que amanezca he de estar fuera de la ciudad en el valle de los leprosos (???) y un nuevo mandamiento os hago (sic): Amaos los unos a los otros.*" I així queda l'Evangeli, rebregat i estripat pels productors de les pel·lícules pseudo-bíbliques, i després encara molt i triturat als molins dels fabricants de xocolata!

11. *El cinema soviètic.* — I vet aquí que en aquests dies nostres, una altra formidable potència cinematogràfica sorgeix, a dominar el món: el cinema rus. Abassegat pel monopoli de l'Estat, el cine-

matògraf és en les Repúbliques dels Soviets un ressort poderós d'afirmació soviètica, de pedagogia marxista i roja en l'interior, i un element de propaganda revolucionària per a l'exterior. Va dir Lenin que "de totes les arts, la més important per a Rússia era l'art cinematogràfic". Enfront d'Hollywood, la capital del cinema americà, de l'art industrialitzat i corruptor, negoci fabulós de milionaris sense consciència, sorgeix Moscú, la capital del cinema revolucionari, que amenaça en bloc tota la civilització sencera: ço que és corromput i ço que no ho és. Malgrat la interdicció en alguns països, que, com França, barren el pas a les pel·lícules russes, comencen aquestes d'escampar-se per Occident i segons tinc entès han tret el nas pel nostre. Del cinema moscovita, en la seva peculiar amenaçadora constitució d'activitat exclusiva de l'Estat, qui per mitjà d'institucions com la Sovkino i les seves filials monopolitza en absolut la producció i el comerç de pel·lícules, i dedica recursos enormes i atenció preferent al que considera ressort cabdal de propaganda d'idees, dos llibres francesos (de R. Marchand i P. Weinstein amb pròleg de Barbusse l'un, de Léon Moussinac, l'altre) en parlen llargament. L'especialitat del film bolxevista és la pel·lícula històrica. La història de Rússia és reconstituïda a base de grans produccions segons esperit marxista i les escenes de la Revolució i de les grans vagues i revoltes dels últims anys del tsarisme són filmades en els mateixos llocs, procurant sempre deduir d'aquestes reconstruccions la lliçó subversiva. L'Estat soviètic no mira els guanys financers, sinó l'eficàcia revolucionària. "Mentre que en preparar un film, Nova York — diu Léon Moussinac — calcula solament el mil per cent possible, Moscú calcula el rendiment educatiu o cultural en ample sentit [llegim, en sentit socialista] d'una obra."

I oh inconsciència d'algun confrare de la dreta! Les seves pàgines cinematogràfiques donen acollida hospitalària i benvolent a les primeres notes de propaganda dels films soviètics; parlen del progrés — tan sinistre — de la cinematografia devinguda monopoli de l'Estat rus al servei de la doctrina bolxevista, com un simple element de curiositat inofensiva d'interès merament tècnic.

12. *Altres problemes.* — No he esgotat el catàleg. Hi ha la qüestió, insoluble aquesta, de la censura de pel·lícules, mera policia a la qual no es pot demanar altra eficàcia, en la hipòtesi d'un bon funcionament, que la supressió de les escenes excessives, la interdicció d'obres de tendència massa declarada. L'error de molts consisteix a fundar sobre la censura una esperança de regeneració. El censor no és el moralista, com el policia no és el metge, ni el predicador ni el jutge. La censura no pot eximir l'acció enèrgica, religiosa i civil, per a combatre els perills greus del cinema, dels quals la intervenció governativa no treurà, *adhuc rectament exercida*, sinó una part numèricament curta. Nostre il·lustre amic el jesuïta italià P. Mario Barbera ha dit: "De la freqüència excessiva al cinematògraf no pot venir-ne sinó una generació de gent superficial, més pagada de l'aparença que de la substància de les coses, adalerada, impressionable, nerviosa, fantàstica, poc sòlida i madura en el judici i en l'acció. I això suposant que a força d'una censura ben regulada i sàviament exercida el cinema ja no fos un espectacle repugnant" (3).

Hi ha la qüestió derivada dels locals a les fosques...; i la qüestió tàctica del collaboracionisme, iniciada per un grup de catòlics francesos, collaboració molt ben intencionada, però no sé pas si seguida de veritable èxit. El resultat obtingut amb el *Rei de Reis* no sembla pas haver assolit la rehabilitació catòlica d'una obra profundament falsària.

* * *

En conclusió. El cinematògraf no sols és un *divertiment*, ha dit el P. Jalabert, és un *mestre*. "Demà serà un *professor* amb patent." Ja hi són, a Rússia. No sols fa "oblidar al món les seves cures", fa d'educador. No és que li reconeguem el dret; però *de fet*, actua com a tal. Exerceix, ha dit un altre autor, una poderosa "autoritat sobre els cervells". Aquesta autoritat és despòtica.

Emparats en la força suggestiva del cinema, en la seva fascinació enlluernadora, dues negacions de l'ordre cristià, el capitalisme sense fre ni consciència i el bolxevisme marxista (en altres termes, el bolxevisme burgès i el soviètic), amenacen empunyant els rols de cintes i la maneta de l'aparell de projeccions, per

totes dues bandes, des d'Amèrica i des de Rússia, la civilització cristiana.

Se'ns ha dit que al davant del cinematògraf els catòlics no tenien dret a la indiferència, que tota inhibició era culpable. Nosaltres no som indiferents a les qüestions del cinema — fa molts anys que ho demostrem, — però no ens sentim pas convidats a la cooperació amb una indústria que tantíssims perills, tantíssims greus problemes arrossega i suscita. No ens sentim pas atrets a col·laborar amb el monstre daurat de Hollywood ni amb el monstre sagnant de Moscú. Ens ha semblat que la millor i més social actitud que és possible pendre, és el combatre el mal en tota la llargada de la línia.

R. RUCABADO

(1) De l'extracte publicat per *Dossiers du Cinema*, març 1928, pp. 109 i 111.

(2) *La literatura cinematogràfica*, CATALUNYA SOCIAL, número 321, 16 juliol 1927 (editorial).

(3) *Civiltà Cattolica*, 21 novembre 1914, p. 439. (V. en el meu fascicle *El cinematògraf en la cultura i en els costums*, 1920, altres fragments de l'emèrit redactor de la revista romana.)

El camí planer de la perfecció

A les joventuts catòliques

No hi ha cap dubte que tots aquells que lluiten per la consecució del bell ideal de la perfecció cristiana troben, en el curs del seu combat, innumbrables obstacles.

La societat desmoralitzada, l'ambient sadollat de baixeses en les nostres vies públiques que sovint veiem infestades per la moda impúdica, i la indiferència religiosa de tanta gent que viuen avui encara en el llot de les més immundes passions, bé són un destorb per aquell jove que, malgrat haver de conviure amb companys de treball o d'estudi, que senten aversió per les coses piadoses, vol que no s'extingeixi del seu pit la flama de la puresa.

No obstant, si aquest jove està revestit d'una voluntat de ferro, si afina l'esperit per tal de fer més conscient la seva fe, i si, desconfiant d'ell mateix, acut a la infinita bondat de Jesús, pot preveure, ja en un principi, l'albada riallera de la vida sobrenatural i l'eterna felicitat a què aspira.

I, diré més, si aquest jove sap desplegar ben alta la senyera d'ideals nobles i si sap mantenir roenta la flama de l'amor puríssim, combatent amb la bandera del Crist, totes les escames de l'esperit del mal, bé podem avançar que aquell camí curull d'obstacles que l'aclaparaven, s'ha canviat per aquella pau i benestar que mena a l'ideal de la perfecció.

Mes, per això, cal allunyar amb la llum refulgent de les nostres obres cristianes, les tenebres de les passions que corrompien la nostra voluntat.

Si no sabem, doncs, el que podem, car som febles, ens cal desconfiar de nosaltres mateixos i emprar simultàniament amb la protecció de la sempre Verge

Maria, aquells mitjans que els grans esperits han recomanat per a fer planera la nostra via.

Em plau recordar aquells consells per a passar santament el dia, del nostre Balma, el qual afirma que una de les satisfaccions més dolces de l'ànima consisteix a haver esmerçat totes les nostres activitats per a procurar la major glòria a Déu.

I, basant-nos en aquest principi de l'autor d'*El Criteri*, bé podem concretar breument i clara la fórmula, segura i evident per aquell que renunciant tota cosa embolcallada per les ombres de l'error, vulgui abrandar dins del seu cor la flama de l'amor a Jesucrist.

Serà llavors quan totes aquelles dificultats que es presentaven al començament del nostre propòsit, i tots aquells obstacles que ens privaven de fer extensiva la nostra acció fins als més amples horitzons, els veurem transformats amb mitjans més eficaços per a fer mreditòria la nostra tasca, davant Aquell del qual rebrem l'aliment que nodrirà la nostra ànima i ens comunicarà la gràcia perseverant.

Deixem, doncs, ben entesa la fórmula amb la qual podem fer planer el nostre camí de la perfecció, portant sempre davant els nostres ulls i resplendent al nostre cor, aquell lema que necessàriament ha de presidir sempre totes les nostres obres, de les més ínfimes a les més transcendents, el qual lema ha d'ésser compatible sempre amb totes les nostres activitats i que gravarem a la nostra ment, repetint-lo tots els dies amb la senzilla pregària: Feu, Senyor, que totes les meves obres puguin procurar-vos la vostra major glòria i santificació de totes les ànimes

PERE RIBERA DE SOLÀ

Els dependents de comerç

En matèria de legislació, creiem que s'han dictat disposicions encertades, encaminades a complir justícia a favor dels qui han de guanyar el pa amb el suor del front, però, ens cal preguntar el següent: es compleixen totes les disposicions establertes per al compliment de la justícia?

Podríem afirmar que no.

Ens explicarem.

Sense assenyalar casos concrets, que també podríem assenyalar-los, i que segurament cada u dels lectors també en podria assenyalar d'iguals o de semblants, podem afirmar que la majoria dels dependents de despatxos, escriptoris, cases de comerç, etcètera, se'ls obliga a entrar a una hora justa i exacta. Per raó de disciplina, molt necessària, no solament entenem que aquesta disposició, per a un major encarrilament de la disciplina del treball, és convenient i necessària, sinó que és justa, lògica, acceptable.

Però, de la mateixa manera que per disciplina s'ha d'obligar el dependent a entrar a una hora exacta, també se li ha de donar una hora exacta per a la sortida.

No obstant, en moltes cases *fortes*, on exactament s'entra a les nou del matí, i on fins s'humilia els dependents a signar una fulla, la majoria dels dies els dependents no saben si sortiran a les set, a dos quarts de vuit, a les vuit o a dos quarts de nou, car el que es pot assegurar és que ni un sol dia s'arriba a sortir exactament a l'hora de sortida.

No n'hi ha prou encara del que diem, sinó que, amb tot i tenir ofert amb el contracte de treball l'establiment de la **setmana anglesa**, en moltes cases solament hi és de nom, perquè mai no es celebra, o almenys durant molts pocs dissabtes de l'any.

De manera, doncs, que un dependent que hagi de treballar davant d'aquesta forma establerta i feta costum en moltes cases, es troba que no té temps hàbil per a anar a cal barber, ni poder-se comprar el necessari, car, quan surt de l'oficina, es troba amb totes les tendes i establiments tancats.

Creiem, o tenim entès, si no ens equivoquem, que existeixen Comitès paritaris per a la regularització del treball. Nosaltres entenem que això és poc; hauria d'existir un comitè de vigilància que es cuidés de controlar les oficines, en el sentit de veure i assabentar-se si efectivament els empleats surten a l'hora exacta de sortir. No ens hem de preocupar si entren exactament a l'hora d'entrada, car és sabut de tots que bé prou se'n preocupen els amos.

Creiem que tots els dependents de comerç ens ajudaran a una campanya en tal sentit, car s'ha d'acabar la vergonya de veure com han de sortir a les vuit i a les nou del vespre aquells que estan contractats per a sortir a les set, complint l'horari de les vuit hores de treball, i evitar que s'obligui amb treballs extraordinaris, car sabem d'algunes oficines on s'ha obligat els empleats a anar a treballar de nit, hores extraordinàries, sense cap mena de compensació, i, obligadament, amb amenaça de perdre el càrrec cas de no acudir.

ENRIC SANTVICENS I ALUJES

Del món del treball

La vaga, poc menys que general, dels ports d'Austràlia ha ressorgit amb una virulència extremada, sobretot a Melbourne, que és el focus de l'acció comunista, provocadora del conflicte. Val a dir que el govern australià no està capacitat per a resoldre tan greu conflicte, que deixarà allí un rastre de sang i de runes com poques vagues semblants.

Els conflictes del treball menudegen altra volta.

Els carregadors del port d'Hamburg s'han declarat en vaga sobtadament per tal d'auxiliar els vaguistes de les Drassanes que ja tornaven al treball. La vaga dels dockers de Bordeus s'ha exagerat, prenent mal caire. La de correus, a la Xina, per causa dels salaris, ha donat lloc a disturbis. A Atenes es declararen en vaga els empleats de tramvies reclamant diverses millores, que en part han obtingut. S'ha arranjat la vaga promoguda per la Federació Marítima de Buenos Aires, d'acord amb les proposicions del govern argentí. La de Rouen persisteix, empitjorada. Els obrers de les drassanes d'Alemanya vaguen, exigint jornals remuneradors; els vaguistes passen de 50.000. La vaga tèxtil de Lille va liquidant-se sense sotragades; els obrers n'estan cansats.

Posem-hi per final una vaga singular: la de contribuents de la Macedònia grega (Stylor), semblant a aquella famosa vaga de Barcelona anomenada el "tancament de caixes".

El lock-out metallúrgic de la Conca del Ruhr ha tirat al carrer més de 200.000 treballadors acomiadats després de negociacions estèrils.

Aquest atur, si dura massa, causarà el tancament de moltes mines de carbó. No faltava res més al conflicte huller. Els obrers acomiadats s'afanyen a denunciar els contractes de treball. La causa principal d'aquest gran lock-out és haver-se negat els patrons a complir una sentència arbitral que el govern alemany ha declarat, com és natural, obligatòria.

El nombre d'obriers parats a Anglaterra i a Alemanya no ha sofert canvi sensible.

L'òrgan oficial del Ministeri del Treball d'Anglaterra publica curioses estadístiques comparatives sobre els salaris d'agost de 1914 i els de 1928.

D'una manera general, els salaris setmanals d'adults havien augmentat a fi del mes darrer, en una proporció del 70 al 75 per cent. En els salaris per hora de treball, l'alça és més sensible i arriba al 90 i al 100 per cent. El mes de desembre de 1920, els salaris havien augmentat, en relació amb els del mes d'agost de 1914, en una proporció de 170 a 180 per cent.

El Bisbe d'Oviedo ha organitzat un cicle de conferències hulleres per tal de buscar solucions a la crisi del carbó que ha portat a la misèria la major part de minaires. Sort tenen encara de la caritat i la sollicitud d'aquell venerable Prelat. A les conferències hi assisteixen sacerdots, enginyers, patrons, obrers i tota classe de persones. Les presideix el senyor Bisbe.

Patrons i Institucions Socials

Estem passant una època de relativa calma en el que fa referència als conflictes del treball, manifestats amb violència pública.

Hem d'ésser amplis de cor, i agrair al Govern que hagi demostrat com, aquesta mena de conflictes, és des de Madrid d'on es poden parar.

Els conflictes socials, però, no és el Govern qui els pot solucionar, si els patrons no fan res. Més encara, les mides de Govern, en casos normals, no poden ni deuen anar més enllà que prevenir aquests conflictes públics. Voler que s'asseguri la pau social per mides de Govern és ésser fonamentalment socialista.

Els principis que deuen regir per assegurar la pau social *sols* es troben a l'Evangeli.

Inspirats en aquests principis els mitjans per assegurar la pau social, són les Institucions Socials, aplicades amb mesura i oportunitat.

Les classifiquem en tres menes: Institucions socials patronals, no patronals i de protecció i assegurança.

Aquesta és la classificació adoptada per la Universitat Comercial de Deusto i constitueix el contingut d'altres tantes assignatures. Els lectors de CATALUNYA SOCIAL voldran també, sens dubte, saber que aquesta classificació està inspirada pel P. Lluís Chalbaud, Conseller que fou d'Acció Popular. És l'única classificació que coneixem, a Espanya.

No anem avui a estendre'ns en aquesta classificació. Sols l'hem volguda posar de manifest, perquè ens serveixi de fonament a la idea central d'aquest article.

Un negoci, una fàbrica, en produir, s'ajuda de tres factors: Naturalesa; treball i capital. (Tampoc improvisem, puix no fem més que seguir els clàssics tres factors de la producció econòmica.)

Molts patrons, però, sols es cuiden del primer i de l'últim. I no blasmem per blasmar, sinó que sempre és convenient parlar en general i sentar les veritats.

Cuiden els patrons d'obtenir a bon preu les primeres matèries, el cotó, la llana, el carbó, el ferro. Reclamen les qualitats. Preveuen les èpoques de compres a bons preus i no descuiden cap mitjà d'informació i de consulta: revistes, persones, associacions. Busquen capital per instal·lar degudament llur indústria a fi i efecte d'organitzar-la tècnicament tan perfecta que estigui en condicions tals, que l'amortització i l'interès del capital, així com el preu de les primeres matèries, sols intervinguin mínimament en la formació del preu de cost.

Els mitjans financers els preocupen fortament. Remouen cel i terra per a obtenir el capital d'instal·lació necessari i es subjecten a tot, per tal de poder-ne disposar. L'organització de la venda la procuren tenir perfecta mitjançant un escalonament adequat de crèdits i venciments.

Preocupacions, doncs, d'instal·lacions i de primeres matèries, és a dir, de productes bruts o preparats de la *naturalesa*.

Preocupacions també de *capital*. Fix el destinat a instal·lacions i mòbil el que finança les vendes.

També tenen altres preocupacions de capital: els jorns.

Fora d'això, així com cuiden de la conservació de les màquines i de llur reparació, de la neteja del seu despatx, de la llum i calefacció de les oficines, descuiden considerar, encara que sigui humanament i egoistament (que fins aquí són pràctiques les ensenyances de l'Evangeli), que com millor benestar procurin a l'obrer (manual i intel·lectual), més gran rendiment tindran, no sols normal, sinó d'aquell imperceptible i sols apreciable de tant en tant, en esdevenir després d'èpoques de calma, les explosions socials, covades llargament.

Tenim escoles tècniques tèxtils, tenim escoles de comerç privades i oficials, és a dir, tenim escoles on s'estudia la naturalesa i el capital productor. On són les escoles d'estudis socials?

Ja sabem que res no pot improvisar-se.

Així, doncs, que aquestes ratlles serveixin, si cal, com a indicació d'una de les qüestions a tractar en una Setmana Social a casa nostra... si es fa.

R. PERPIÑA GRAU

Notes volanderes

Per fi l'Ajuntament de Barcelona s'apressa a arranjat la ciutat per tal de presentar-la decentment als forasters que la visitin durant l'Exposició Universal, la inauguració de la qual el maig de l'any proper, s'acaba de declarar altra volta inajornable. No en té pas poca de feina a fer l'Ajuntament!

Caldrà que tothom hi posi el coll, si té de reeixir l'empresa.

Ara hom s'adona de com està de deixada la urbs, fora dels pocs llocs privilegiats, algun d'ells sense raons que ho abonin.

I, de cara a l'hivern, cal recordar-se dels pobres, sobretot dels pobres vergonyants, un dels flagells més terribles i menys vistos que sofreix Barcelona. Més que el flagell de les barraques, gosaríem a dir.

Es parla molt de la baixa de la pesseta, però si senti la gent... Per aquell sector de la Barcelona pobra, tan extens i tan desgraciat com és sabut, la pesseta vola tan alta com mai. Ja s'accontenten amb els cèntims (no gaire baixos tampoc), els desgraciats que alludim.

Amb motiu de la pietosa commemoració dels fidels difunts, el poble de Barcelona ha envaït els cementiris, i ha cobert de flors i oracions les tombes dels morts.

Cada any milloren d'aspecte les ciutats funeràries, especialment el Cementiri Nou, que molts anomenen de Montjuich per la seva especial situació.

Si no fóssim barcelonins, diríem que en bellesa i riquesa aquest sobrepuja tots els cementiris coneguts.

Ara que la gent viatja tant i les comparacions de cementiris són fàcils, hom s'aferma en la supremacia del nostre sobre tots els que frueixen de més fama.

Mussolini, a qui agrada molt fer declaracions efectistes, ha dit en un discurs recent que ja pot donar-se per acabada l'època de les grans ciutats. "Ara es té de tornar al camp."

L'art de parlar bé

Els catalans tenim la dèria de menysprear l'art de l'oratoria. Si un conferenciant parla a batzegades, ens conhortem de la manca d'eloqüència, si ha exposat unes quantes idees brillants. Per a parlar en públic no solament s'ha de pensar bé, sinó que també s'ha de parlar correctament. L'oratoria no és una fallàcia o la fugissera brillantor dels focs d'artifici, com creu equivocadament la gent. L'oratoria és la sublimació de la paraula. Naturalment que no som partidaris de l'oratoria buida i enlluernadora dels venedors ambulants d'específics, ni de l'oratoria lírica i sentimental d'aquells que quan parlen els esclauria que hom els acompanyés amb piano i violí. Nosaltres som partidaris dels oradors eloqüents que saben exposar grans idees.

A Catalunya tenim pocs oradors. No en tindrem fins que el poble sàpiga donar més importància a la paraula. Dificilment trobaríem un poble que parli més incorrectament que el nostre. Naturalment que coneixem les causes d'aquesta incorrecció, però hauríem de fer un esforç per a parlar amb més elegància i propietat.

Hem aconseguit unificar l'ortografia i depurar la llengua literària, però el llenguatge parlat segueix brollant impur dels llavis del poble.

Un orador és impossible que parli bé si desconeix l'idioma que ha convertit en instrument d'expressió. No és possible que sigui eloqüent un home que desconeix les bel·leses de la llengua que parla. Per molt profunda que sigui la nostra ciència musical no aconseguirem obtenir belles sonoritats d'un instrument completament desballestat. Si la nostra llengua és impura i grollera, les nostres idees no seran mai brillants perquè eixiran a la llum amb un ropatge estrofet.

És un mal molt greu que els catalans no donin importància a l'oratoria. Menyspreen els oradors i en canvi s'embadaleixen davant d'un orador llampant i cridaner que els diu quatre coses buides, però elegants i sonores.

La nostra oratoria hauria d'ésser sobria, tal com escau al geni de la nostra llengua.

Cada vegada que es celebra una Assemblea a la qual assisteixen assembleistes de diversos indrets, els nostres representants fan un trist paper. Exposen grans idees, però parlen tan incorrectament, que no produeixen l'efecte que es proposen. Si els homes d'altres pobles parlen millor que nosaltres és perquè en la vida interna s'expressen correctament. Ací trobaríem poetes que escriuen versos pulquerrims, que parlen més grollerament que els traginers. Si ells, que haurien de donar bon exemple, parlen tan incorrectament, què volen que faci el poble?

Ens enutgem si algú es befa de nosaltres, i no fem res per a dignificar la llengua.

Quan En Dalí, aquest artista que pretén esparverar la gent dient incoherències, va donar l'anunciada conferència a la Sala Parés, varen demanar la paraula alguns dels assistents, i feia pena sentir-los parlar. Si la majoria dels oradors que es preparen ho fan malament, calculeu com ho faran els oradors improvisats.

Pobres de nosaltres si es fes un torneig oratori. Seríem classificats a la darrera categoria. És que la gent d'altres pobles és més intel·ligent i més culta que la nostra? No; si parlen més correctament és perquè tenen una tradició que nosaltres no tenim i un llenguatge més depurat que el nostre.

Nosaltres patim una mica de peresa mental. Si volem cridar algú, abans de dir el seu cognom exclamarem: d'això, vina... Què vol dir aquest d'això? Que tenim peresa de recordar ràpidament el nom de la persona a la qual ens adrecem. I no diem res del dallonses i del daixonses. Amb el verb fer expressem una infinitat de coses. Direm: aquesta flor fa olor; aquest senyor fa un discurs; aquest obrer fa una casa, etc. No seria més correcte que diguéssim: aquesta flor exhala olor o perfum; aquest senyor pronuncia un discurs; aquest obrer construeix una casa?

La nostra gent no solament parla malament, sinó que la majoria no sap vocalitzar. Trobeu molta de gent que us parla com si tingués una llepolia a la boca. Els mots, igualment que els sons, han d'ésser emesos clarament. Si feu vibrar les cordes sonores d'un piano, heu de col·locar bé els dits damunt el teclat perquè cada un d'ells faci vibrar únicament una corda. Quan parlem, els mots han d'estalonar-se, però cada mot ha de tenir el seu so peculiar, i no s'ha de confondre amb els altres. Unicament d'aquesta manera s'aconsegueix que la llengua sigui clara i sonora.

Troband-me a Sòller, no fa molt de temps, un amic m'invità a dinar. La seva senyora m'explicava fets i anècdotes d'aquelles terres oloroses, amarades de llum, i jo restava meravellat escoltant-la. No us podeu imaginar quina sonoritat tenia la llengua mallorquina en els seus llavis. Parlava tan clarament i donava a cada mot una musicalitat tan dolça, que la seva veu em recordà les ressonàncies de l'orgue. Jo no em vaig poder abstenir de dir-li que parlava meravellosament. I em contestà agraint el meu elogi: "Si parlo bé és perquè estic orgullosa de la sonoritat de la meua llengua".

Vaig trobar aquella resposta molt natural. No hi ha ningú que estimi, per exemple, el violí i que perdi el temps fent-lo grinyolar. Quan hom estima un instrument, procura fer-lo sonar bé.

Hauríem, doncs, de fer un esforç per a parlar correctament. I sobretot no hauríem de menysprear l'oratoria. Creieu que un polític pot imposar-se en un parlament, per coses interessants que digui, si tartamudeja o parla a batzegades?

És que Briand hauria obtingut tants d'èxits a la Societat de les Nacions, si no fos un gran orador? Hauria Poincaré aconseguit aprovar projectes transcendents, si no hagués sabut defensar-los brillantment? Els que menyspreen l'art de la paraula és que no saben el que es diuen.

Naturalment que no tothom té facilitat de paraula per a parlar en públic, però que es preparin aquells que en tenen per a posar-se en contacte amb el poble. Els que per temperament siguin oradors que no oblidin que tenen l'obligació d'exposar idees, i que és ineficax perdre el temps afalagant

les oïdes del públic amb la sonoritat de paraules buïdes. Demanem oradors, però oradors d'idees.

En el nostre camp social catòlic estem mancats d'oradors. Cal estar preparats per a la lluita. Si

els nostres adversaris es posen en contacte amb el poble, nosaltres també hem de saber lluitar amb l'art noble de la paraula.

J. CIVERA I SORMANI

L'Evolucionisme

III

L'argument directe de la Vida

No hi ha, però, cap necessitat que l'home s'esforci a repetir dintre els laboratoris, per síntesis químiques, els fenòmens biològics i els processos vitals de la naturalesa per tal de constatar la faisó segons la qual aquesta ha procedit, puix cada dia els palesa ben clars a tot ull observador i a tota intelligència dotada d'elemental sentit d'interpretació. Què passa en l'embrió de molts éssers així que per l'element fecundant comença el procés vital?

Siguem curiosos i observadors. Per tal d'arribar a l'estructura definitiva, característica i específica, l'embrió adopta certes formes passatgeres. I en aquest devenir poden observar-se els fenòmens següents. En els uns es noten en el successius estadis per què passa formes simples, ben concretes però, que evoquen talment les definitives d'altres éssers més primaris. En d'altres al revés: de primer, formes perfectes i complicades que tost, per un fenomen regressiu o de revertibilitat biològica, abandonen per a adoptar una estructura fixa, però més primària. En uns tercers, meravella l'aparició de certs òrgans com esporàdics que no palesen en cap sentit ni determinació cap objecte ni finalitat i que abans de pendre la forma definitiva adulta, desapareixen. Per què entestar-se a cercar per fórmules químiques la provocació dels processos biològics, si la naturalesa mateixa ens els mostra amb l'eloqüència torbadora d'un fet innegable?

Puix la història biològica de cada embrió formula la síntesi històrica de la concreció de cada espècie. Així les formes simples que en la successió dels diversos estadis apareixen i desapareixen abans de pendre l'adulta definitiva, són les diverses formes completes que afectaven els ancestres de certes espècies d'avui. Els òrgans inútils que es noten i moren posteriorment, constitueixen el rastre, la supervivència dels ancestres desapareguts i dels quals ignorem llurs formes fixes primàries. Els qui afecten una estructura regressiva ens revelen uns dels tants meravellosos fenòmens amb què la Naturalesa ens sorprèn encara, i de què s'ha valgut per arribar a la fixació de les formes que avui coneixem.

Així observa, interpreta i raona l'Evolucionisme. L'exemple més colpidor de la permanència de formes simples, mares d'altres de més complicades, és el dels batracis. A aquest pertany l'animalic anomenat vulgarment cap-gros o cullereta, probablement per la forma de cullera petita que té, que tothom pot observar en les aigües corruptes d'aljubs i safareigs. Quan surt de l'ou ofereix tota l'organització d'un peix: cua, cor amb dues cavitats, dues obertures branquials, però amb les brànquies enfora, que ser-

veixen exclusivament per a la respiració. Totes les brànquies externes són substituïdes per les internes, però recobertes d'una petita membrana com una vàlvula, sense soldar. En el tercer cicle, la membrana ja s'ha soldat del tot i les brànquies han estat reemplaçades per pulmons. I apareixen les potes. I remarca a interessar: de vegetarià, l'animalic ha esdevingut carnívor. Finalment en el quart cicle desapareix del tot la cua. I surt concreta, ben fixada, la granota que tots coneixem.

Això sol no tindria gaire importància, puix al cap i a la fi no constituiria sinó una de tantes metamorfosis per què passen altres éssers de la Naturalesa abans de pendre la forma adulta. Però és el cas que precisament la classe d'aquests batracis conté diversos tipus cada un dels quals, a l'estat adult, és la plasmació d'un dels tres estadis per què passa la granota. I això és el que tempta a induir que els tipus corresponents a cada un d'aquests estadis són els ancestres de les granotes. Així existeixen els perennibranquis, dotats de brànquies externes, com la granota en el primer estadi de metamorfosi. Els criptobranquis, que afecten brànquies internes com aquella en el segon estadi. I els salamandrins, amb cua i respiració pulmonar, com en el tercer cicle. No seran així aquests tipus com els rebesavis llunyaníssims de les nostres actuals granotes?

Primer de tot, cal preguntar: si els ancestres de la granota són els tipus damunt dits, puix que afecten organismes iguals o almenys semblants als que pren la granota en la formació del seu embrió; si tots davallen d'una mateixa soca, i per consegüent abans gaudien de la mateixa constitució orgànica, i per tal vivien en un mateix ambient i rebien iguals influències: per què uns individus van evolucionar cap a la forma de les granotes d'avui, i d'altres romangueren en els estadis que assenyalen els perennibranquis, els criptobranquis i els salamandrins? Es negarà tal vegada que existeixin les mateixes condicions o que exercissin igual influència i per consegüent l'evolució dels ous per a uns no fou viable sinó fins al primer cicle, i originà els perennibranquis: per als altres fins al segon i donà lloc als criptobranquis: per als altres fins un grau més superior i originà els salamandrins i per altres fins al quart estadi i procreà les granotes. Però és completament gratuït. Demés, avui, en les actuals condicions, que són iguals per a tots els quatre tipus i l'ou primari, el mateix — segons l'Evolucionisme — per què no es fa viable l'evolució en tot el cicle complet compresiu dels quatre estadis; i es fixa adés en el primer, adés en el segon, en el tercer i en el quart? La lògica del procés biològic exigeix que no s'aturi en la seva línia evolutiva fins al quart estadi o sigui que només es criïn granotes.

Examinem ara el fenomen de l'evolució regressiva o sigui el cas de les formes orgàniques de certa complicació que degeneren en un altra de més simple, i de les quals surten organismes més primaris. L'exemple més típic i frapant el trobem en els ascidis. La larva d'aquestes d'antuvi mena una vida lliure i ofereix un organisme força semblant al dels vertebrats, per bé que dels de tipus inferior. Però s'escau un període en el qual s'inicia una metamorfosi regressiva: la cua, els múscles, tots els altres membres fa com si es reabsorbissin, i el sistema nerviós es redueix a un gangli molt senzill. Aquest procés, segons l'Evolucionisme, reconstitueix el que seguien d'altres tipus en llur fixació, com per exemple, el de certs crustacis.

En ells s'ha esdevingut un fenomen diferent del dels batracis, puix d'aquests encara ens queden fixats els ancestres. Dels ascidis, no. Hem de reconèixer com eren per l'estructura que ens mostren les larves actuals, les quals fatalment degeneren totes en una forma més simple, senzillament regressiva. En semblant cas, hem d'admetre forçosament que totes les condicions de l'ambient foren tan absolutament idèntiques, que no deixaren enfora cap individu qui evadís llur influència opressora. La qual suposició, posada així i tot, és gratuïta. Però el més desconcertant està en el sentit regressiu de l'evolució. Aquesta — postulat admès pels evolucionistes — en el fons suposa sempre un instint cap al millorament i la superació. I si per cas les condicions modificades de l'exterior sols poden obrar en quant es deixen sentir consentànies a l'instint, per bé que en el principi i fins a cert grau pugui semblar que el contradueixen i el violenten. Ara bé: per què tots els individus de la classe dels ascidis en un moment donat, sense evadir-se'n un sol, es procreaven una llei de contra-instint i s'animaren de la tendència cap a la degeneració? Això no s'explica si no s'admet que la Naturalesa en els temps originals treballava al revés d'ara.

D'altra banda, al costat dels ascidis trobem el grup dels apendiculars, els quals podríem dir que representen els seus cosins germans, puix llur larva és força semblant a la d'aquells, per bé que llur morfologia és prou diferent per a no confondre'ls. Per què els uns prenen una estructura fixa per un procés de degeneració i els altres no? Si ambdós davallen d'un mateix tronc, el lògic és posar un igual instint innat per a tots els individus de l'espècie. Per consegüent tots a la una haurien hagut, o bé d'ésser emmenats per l'instint de la degeneració, o bé tots pel de conservació i, en tot cas, de superació.

Constatem ara el grau d'influència de les condicions exteriors sobre la modificació dels éssers. I notem tot d'antuvi que la Naturalesa ens ofereix els individus d'una espècie tot menant una mateixa llei de vida, i practicant uns mateixos hàbits i costums. No es comprèn, doncs, com llurs ancestres haguessin adoptat, per bé que per via d'evolució, uns altres costums i un altre gènere de vida. Tampoc la força de les condicions exteriors pot admetre's tan puixant que arribés a imprimir-los una nova estructura, puix la Naturalesa ens mostra com sota la influència modificadora d'aquelles s'escau un límit, passat el qual tot individu mor. L'argument aquest, però, avui fins dintre l'Evolucionisme va essent oblidat pel seu propi desprestigi.

Ens resta examinar, finalment, l'altre fenomen ob-

servat en alguns embrions qui en llur formació mostren certs òrgans que tots desapareixen. Això pot provar, segons l'Evolucionisme, la descendència d'ells d'algunes espècies, les quals han adoptat formes altres més perfeccionades, com per exemple la de certs mamífers dels vertebrats aquàtics. El fet que apareguin certs òrgans en un embrió, que tost desapareixen abans d'arribar a la forma adulta, sense objecte ni finalitat clara — no es dedueix del fet que no les tinguin. El més lògic i de sentit comú no és pas atribuir-los aquestes raons retorçades, que constitueixen supervivències dels organismes de llurs ancestres, sinó cercar-los una justificació finalista en la vida íntima i misteriosa del mateix embrió. Del contrari, per què segons la llei evolucionista de la selecció natural, aquesta no ha eliminat en el decurs dels milers d'anys aquests òrgans ja que són inútils? Puix, per bé que no es conegui llur finalitat, d'una manera precisa, deuen ésser indispensables a la vida de l'embrió en el primer període com en els períodes successius ho són el cor, els pulmons i els altres òrgans de l'organisme adult. La naixença o aparició en tots els embrions d'aquestes espècies no revela una universal necessitat, per bé que periòdica, més que no pas una comunitat ancestral d'origen? La diferència mateixa de la seva perdurabilitat en unes espècies més que no pas en unes altres, no demostra que per a unes continuen essent necessàries per la seva vida embriogènica, quan en unes altres han desaparegut ja per innecessàries?

I posem avui punt final, per a seguir un altre dia, si Déu vol.

ANGEL GRAU

Espurnes

Segons la *Revista de Lourdes*, el número dels pelegrins que han visitat la gruta en processó arribava a 240.000; a l'Oficina on s'estudien els casos de millora o curació han passat 752 metges; han visitat el Santuari 6 cardenals i 151 bisbes, entre ells Monsenyor Hayasaka, primer Bisbe del Japó.

Els que han volgut fer escarni de Lourdes tenen el miracle patent i continuat de les romeries que ens demostren que la fe no morirà mai, i que mentre els sectaris moren, Lourdes reviu cada dia, per a honra i glòria de Déu i dels creients.

* * *

Ha estat nomenat Ambaixador d'Anglaterra a París, Mr. W. Tyrels, membre d'una distingida família catòlica, el mateix que el seu col·lega que exerceix igual càrrec a Washington.

Els nostres sectaris, que abans retreien a cada moment l'exemple de les nacions protestants, ara no se'n cuiden ni d'anomenar-les davant aquest reeiximent del Catolicisme, que accepten les famílies i les personalitats més selectes.

* * *

A Costa Rica ha estat acollit amb entusiasme el projecte d'aixecar un monument a Crist Rei al pinetor turó d'Ochomogo.

Oficina romànica

CONSULTES

Cons. 7. — És acceptadora en bon català la forma *menos*, tan escampada en la parla d'ara? I. de M.

(Segueix la resposta)

4) *Fa vuit pams poc poc més o menos.* — Fa al voltant de vuit pams; si fa o no fa, hi ha vuit pams; poc ça, por lla fa vuit pams; pam ençà, pam enllà fa una cana; també: poc més o manco; poc més, poc manco.

Pam més, pam menos. — Pam ençà, pam enllà, no li ve d'un pam.

Fa tres pams o una mica menos. — O poc se'n falta, també: o poc manco.

5) *Dóna-n'hi una mica menos.* — No n'hi donis tant; treu-li'n una mica.

Pensaràs que sóc mort o poc menos. — O una cosa semblant o poc se'n falta, o gairebé, o quasi, quasi;

Diràs que ja sóc mort. Poc menos, company. — No tant com això; encara no.

És una província de poc més o menos. — Que no val gran cosa; de tres i no res; també: de poc més o manco.

c) Menos adverbial modal:

1) Excepció, limitació:

Vindran tots, menos aquests. — Fora d'aquests, tret d'aquests, però aquests no; també: manco aquests.

Tot menos això. — Tot primer que això, abans d'això; tot fora d'això; això de cap manera; també: manco o menys això.

No ha vingut ningú, al menos que jo ho sàpiga. — Ningú, que jo sàpiga; que jo ho sàpia (Val.).

A menos que s'hagi perdut, no m'explico com no hi és. — Si no és que s'ha perdut; en no ser que s'hagi perdut (Bal.); també: manco que s'hagi perdut.

2) Compensació:

Dóna'm al menos cinc cèntims, home. — Dóna'm, més que sigui cinc cèntims (Val.); encara que no sigui més que cinc cèntims; també: al manco.

Al menos deixeu-me parlar. — Deixeu-me parlar, si res més no, si més no; com alre no (Mall. això és, si altra cosa no); també: almenys, al manco.

Per lo menos servirà de donar-te crèdit. — Si res més no, si més no, quan més no; com alre no (Bal.); també: per lo manco.

Quan menos en tindràs per fumar. — Quan més no, si més no, si res més no, com alre no (Bal.); també: al manco, quan manco.

Et donara nalgún títol de comte o per lo menos de marquès d'alguna vall. — O si no tant, si més no, quan més no; també: per lo manco.

3) Ponderació:

Tampoc ha de tenir el meu llibre sonets al comentament, al menos sonets d'autors que siguin ducs. — Sobretot, principalment; i més poc encara; també: a lo manco.

Podràs dir per lo menos les paraules del mateix Déu. — Per lo poc, pel cap baix, tanmateix, també: lo manco i per lo manco.

d) Menos amb negació:

No és això ni molt menos. — Ni de molt, ni de bon tros.

És així, ni més ni menos. — És així i res més; és així i fora; i foris (Bal.); és així exacte; és així mateix com dic; és tal com dic sense posar-hi ni treure'n res.

Ca, dona, li passaran que ni menos se n'adonà. Li passaran que encara no se n'adonà; que ni tan sols se n'adonà; que ni se n'adonà, que ni tampoc se n'adonà; que solament no se n'adonà (Bal.).

Ni menos se n'ha recordat. — Si molt convé, encara no hi ha pensat; encara és l'hora que no hi ha pensat més; ni hi haurà pensat tampoc; ni encara hi haurà pensat; ni tan sols hi haurà pensat; també: ni manco se n'ha recordat.

Ni tinc que acabar en el marge, ni menos sé quins autors segueixo. — Ni tampoc sé; ni encara sé; també: ni manco sé.

Imitar el Crist en pobresa espiritual i no menos en pobresa actual, si m'hi volia. — I igualment, i també, i encara; i no manco; o també: i no res menys o no res manco, com deien antigament.

Li ha escrit nada menos que el rei. — El rei mateix, el mateix rei, fou tanmateix el rei que li va escriure; també: no manco que el rei. Però fóra mal usat aquí no res menys, no res manco, que sembla la traducció literal de *nada menos*: Li ha escrit no res menys que el rei; l'ha titllat no res menys que d'immoral, no ho haurien dit mal els nostres clàssics, que donaven a no res menys el sentit de "ademés, igualment" o "sin embargo", però no el de "nada menos, precisament".

Altres capítols encara podríem afegir, però més que resposta a una consulta resultaria un catàleg de diccionari o fraseologia. Els exemples posats proven a bastament dues coses:

1.ª Que el castellà estén l'ús de *menos* molt més que el català.

2.ª Que fins i tot on els antics clàssics hagueren posat *menys*, la parla viva ha trobat nous substituts i fa servir una gran varietat de modismes.

Conseqüència: no és prou bo el remei simplista de dir *menys* sempre que influenciats del castellà ens ve a flor de llavi el *menos*; cal aprofitar les altres solucions de la parla viva, sobretot allà on *menos* suposa un ús específic particular del castellà.

El Secretari de Redacció de l'O. R.

Un nou convent

Els Benedictins han tornat a pendre possessió de Neuburg (Alemanya), d'un convent fundat per ells l'any 1130; actualment és un priorat compost d'alguns Pares, però, s'espera que sigui promogut al títol d'Abadia, sota el nom històric de Beuron, l'any 1930.

Després de la guerra l'Església ha aconseguit instaurar una nova era d'activitats; les Ordres d'hommes i dones s'han difós i treballen al costat de la clerecia parroquial, a tal punt, que mai no s'havia vist una tal florida des dels temps de la Reforma.

LIBRES

"L'Església Catòlica i el Pancristianisme. El camí de la unitat cristiana", pel P. Antoni Maria de Barcelona.—Pròleg del P. Miquel d'Esplugues.—Editorial Franciscana.—Preu: 2'50 pessetes.

Aquesta obra de l'il·lustre caputxí P. Antoni Maria de Barcelona pot fer un gran bé, no solament als ignorants en matèria religiosa, sinó també als catòlics en general. Dissortadament no tothom coneix les causes i l'origen que han motivat les escissions que s'han produït dins la comunitat cristiana. Són nombrosos els homes de ciència i els intel·lectuals que no saben un borrall de religió.

El P. Miquel d'Esplugues, aquest pensador prodigiós que sempre diu coses originals i profundes, fa observar en el pròleg que la història de les Esglésies cismàtiques pot resumir-se en aquestes afirmacions: "La política les ha creades, la política les ha envilides, i la política les ha repudiades quan ha vist que li feien més nosa que servei."

Es prestaren, seguirà dient, al concubinatge amb l'Estat; i han hagut de passar per la llei terrible de quasi tots els concubinatges: ésser llençades com una desferra quan envelliren i quan no serviren per a la passió.

Les Esglésies nacionals es troben avui completament abandonades i en una gran descomposició interna. Cap d'aquestes Esglésies no té ideals d'expansió. Saben que han fracassat i que és endebades que estenguin les ales perquè no tenen força per a volar.

Adhuc els adversaris de la nostra espiritualitat reconeixen que avui Roma és més forta que mai. La figura del Papa cada dia pren més relleu.

Qui sap si ha sonat l'hora providencial de les unions. Un hom no pensa en tornar a la casa paterna en els moments de disbauxa i de platxeri, sinó quan la tristesa i la melangia planen damunt el seu esperit desolat.

El P. Antoni de Barcelona diu, en la introducció, que l'objecte del seu llibre és presentar un breu comentari de l'Encíclica sobre el foment de la vertadera unitat religiosa, de cara a la nostra gent.

L'il·lustre caputxí blasma molt justament els que afirmen "que la diversitat de confessions cristianes és una qüestió d'apreciacions, que totes són igualment respectables, que tota veritat religiosa és completament relativa, i que un cert escepticisme és una elegància d'esperit".

Per tal de fer entenedora l'actitud de l'Església Catòlica, dona algunes indicacions sobre la naturalesa de l'Església autèntica de Jesucrist i les seves vicissituds històriques.

Amb una claredat diàfana exposa el problema de la unió de les Esglésies cristianes.

Volem reproduir l'índex per tal que els nostres lectors es facin càrrec de la importància de l'obra que comentem.

I. L'Església de Crist.

II. Catolicisme.

III. Escissions.

IV. La Unió de les Esglésies cristianes. El Cisma grec. El Protestantisme. Les gestions dels no catòlics a favor de la Unió. El Congrés de Lausana.

V. L'actitud de l'Església Catòlica. Treballant el retorn. La posició del Catolicisme. La resposta de Roma.

Epíleg.

Hom pot adonar-se, llegint l'índex que acabem de reproduir, que és una obra que haurà de tenir, entre nosaltres, una gran difusió. Convé que els catòlics tinguin una idea clara del problema transcendentalíssim de la unió de les Esglésies cristianes.

El P. Antoni de Barcelona és un escriptor elegantíssim que sap dir les coses sobriament i amb una gran claredat d'expressió. No tothom té el do d'escriure amb netedat i precisió allò que pensa.

Recomanem als nostres lectors aquesta obra altament orientadora, on són exposades ordenadament totes les matèries i tractades amb puresa i claredat.

"Episodis de la vida missionera. Notes biogràfiques", del R. P. Francesc Bernat, Framenor de Catalunya, sacrificat en terres de Xina. Recollides pel seu company P. Fra Francesc Pons, missioner apostòlic.—Editorial Seràfica. Vich.—Preu: 2 pessetes.

El P. Pons, franciscà, de la Xina estant ha escrit un llibre interessantíssim comentant els sacrificis i les penalitats de la vida missionera i el martiri del P. Francesc Bernat. Però no els comenta pas amb llàgrimes als ulls, sinó amb un somris a flor de llavis. Els sacrificis perden llur feixuguesa quan es lluita per la causa de Crist. Llegint l'obra del P. Pons, un hom s'adona de seguida de l'obra admirable que realitzen en terres xineses els heroics Pares Franciscans. Molts d'ells han vessat la sang per amor als homes i per amor a Déu.

El P. Pons ha escrit una obra molt amena i força instructiva. El capítol vuitè, que parla del Pare Bernat quan guaria amb aigua clara els pobres malalts que sol·licitats acudien a ell, està escrit amb una gràcia i una ingenuïtat corprenedora.

La biografia del P. F. Bernat és sobria, però està escrita amb amor. Ha sabut posar de relleu les virtuts i la forta personalitat de l'heroic franciscà que va saber morir glòriosament enarborant ben alta la bandera de Crist.

Aquesta mena d'obres fan un gran bé. El poble coneix la vida heroica dels missioners i s'adona que hi ha encara milions d'homes que no estimen el bon Déu perquè no el coneixen.

L'obra del P. Pons la voldríem veure a les mans de la joventut perquè es convertís en propagadora de l'obra santa de les missions.

CIVERA

TEMA DE LA SEMANA

L'Assemblea Nacional acabà les seves sessions tractant alguns assumptes d'importància, però dels que no interessan al gros públic. El projecte de concessió d'auxilis a les indústries donà lloc a un llarg debat, en el qual prengué part el President del Consell de Ministres. S'acordà, per fi, concedir els recursos en diverses formes, àdhuc en diners, però assessorant-se bé abans de donar-los.

La nova organització de l'alta administració de l'Estat, que ja deuen conèixer els nostres lectors, ha prestat moviment i animació a la política, com també la provisió d'alts càrrecs. Les aigües, un xic remogudes, han tornat prompte a la seva anterior quietud. Les supremes direccions polítiques segueixen les orientacions ja conegudes.

Res no ha canviat. Ara, la gent que presten atenció als afers públics, esperen amb afany l'actuació del nou ministeri d'Economia Nacional que concentra tots els ressorts legals de la vida del país productor, la sort del qual resta en mans del comte de los Andes, primer ministre del nou Ministeri d'E. N.

El del Treball ha sofert amb aquesta creació una *capitis diminutio* bastant sensible.

El Ministeri de Negocis Estrangers, vinculat ara a la Presidència del Consell de Ministres, ocupa el lloc degut a la seva categoria.

El vell Ministeri de la Guerra ha canviat de nom, rendint així un tribut als corrents pacifistes predominants arreu. Res de guerra. És Ministeri de l'Exèrcit.

El de Gràcia i Justícia ha perdut la Gràcia, que tan sols abunda per als amics, però no, nominalment, la Justícia, que Déu faci que propugni sempre amb èxit aquest Ministeri. Allò dels Cultes que se li ha afegit, no acaba d'agradar-nos. Put a llibertat de Cultes (salvant la bona intenció de l'autor del títol) i no respon a veritables realitats nacionals.

El Govern, per mitjà d'una nota oficiosa, ha respost hàbilment i respectuosament, però amb to un xic amargat, a tres notabilíssims documents de l'Episcopat espanyol a ell dirigits, sobre tres punts capitals dels presents moments històrics: la precària situació de la clerecia, l'ufanós creixement de la pornografia i el sovintejat incompliment del descans dominical.

Són tres documents que per llur altíssima importància el Govern ha fet molt bé de deixar publicar. La resposta oficial que en la dita nota oficiosa s'anuncia, és d'esperar que sigui satisfactòria. Així ho deixa entendre el Govern i així és lògic que succeeixi.

Sobre la baixa de la pesseta s'han donat explicacions per a tranquil·litzar l'opinió, però els que estan al corrent de la vida financiera atribueixen, principalment, la baixa de la pesseta a les confabulacions de l'alta banca jueva, que juga amb capitals immensos sobre el nostre signe monetari, a fi d'es-

premer el suc... Ja se'n poden tirar de milions al mercat bursàtil per tal de contrarestar aquesta baixa, en gran part fictícia. Tots desapareixen immediatament engolits per les grans entitats financeres exòtiques que el dominen.

Si a aquesta sistemàtica campanya no s'oposa una acció intelligent, fortíssima i ben concertada, portarà en pocs anys la nació espanyola a la trista situació financiera de l'avant-guerra. Aquí del flamant Ministeri d'Economia Nacional!

L'equivocació soferta en la qüestió del proveïment de blats per la deficiència de l'última collita, portarà greus danys a la Hisenda pública si no es rectifica radicalment. Portar blats exòtics a les Castelles i els blats de les Castelles als litorals, és cosa bonica, però cara...

El Rei ha donat amb la seva presència a les maniobres de l'esquadra la importància que verament tenen.

Representen una carta preparada per al joc de la política internacional. Bé prou que semblen haver-se'n adonat certs òrgans de la política estrangera!

El triomf esclatant del partit laborista anglès en les recents eleccions municipals ha deixat esmaperduts tots els polítics de la burgesia anglesa. Una Gran Bretanya sota el domini d'un govern laborista (diguem-li socialista) serà un esdeveniment mundial de conseqüències incalculables. I això es declina en la gramàtica política per futur perfecte, i encara plusquamperfecte.

La lògica de les coses va traient les conseqüències fatals de totes les premisses sentades i acomboiades pels governs en el passat segle. Si visqués ara el profètic marquès de Valdegamas!

Sortosament, la sentència de Fenelon fa esperar que el curs de la vida no serà obstruït.

El món es veu ja quasi socialista, com en una ocasió solemne de la història, molts segles enrera, es va veure arrià; però hi ha una Providència...

Altrament, la crisi del Ministeri francès sols ha sorprès els que obliden que França no està constituïda en República sinó en Maçoneria i aquesta és la que governa. Una altra vegada l'anomenada qüestió religiosa, que no és més que la persecució religiosa promoguda i sostinguda per la secta maçònica (a la qual estan afiliats quasi tots els polítics que monopolitzen el govern de la nació), ha provocat una crisi fonamentalment constitucional, i fins que es resolgui en justícia aquesta qüestió religiosa, no tindrà solidesa ni dignitat la política republicana francesa. La política maçònica porta França a un carreró sense sortida.

I ara caldria parlar de les eleccions presidencials ianquis, però no hi ha temps, ni lloc. La victòria ja l'han guanyada els partidaris de Smith. El nom del president... no fa la cosa. — J.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Noticiari

Espanya

La festa anomenada "Dia Universal de l'Estalvi" s'ha celebrat a tot Espanya per les entitats consagrades a aquesta que podríem dir-ne virtut social.

A Barcelona tingué lloc a l'històric Saló de Cent amb assistència de totes les autoritats i els representants de les al·ludides entitats, pronunciant eloqüents discursos els senyor Boix, subdirector de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis; el senyor Peray, de la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat, i el senyor Torra, de la Caixa d'Estalvi Provincial.

Les dues primeres entitats repartiren importants quantitats per estimular l'estalvi.

— El Govern apreta per a fer efectiu l'impost que en diu de *rodaje*, als pagesos. No el trobem pas gaire planer, però, a més, resulta un xic odiós.

— La *Gaceta* publica una real ordre del ministeri del Treball encomanant a una ponència la redacció d'un projecte de subsidi contra l'atur forçós, per mitjà dels Comitès paritaris.

La ponència estarà constituïda pel president de l'Institut Nacional de Previsió, el sots-inspector general del Treball, els sots-directors generals del Treball i d'Obra Social, el de servei general de Corporacions i els dels serveis internacionals del Treball, reglamentació i treball i Assessoria Jurídica d'Asserurança del Treball i de l'Associació tècnica del Consell del Treball i els de l'Assessoria actuarial, funcionaris jurídics i socials de l'Institut Nacional de Previsió.

— Després d'una detinguda visita d'inspecció efectuada pel director d'Agricultura, don Emili Vellando, han estat clausurades les Granges de Sevilla, Granada, Xereç de la Frontera i Puerto de Santa Maria, i ha quedat el personal en situació de disponible.

La determinació del senyor Vellando tingué per causa l'estat d'abandó en què trobà les dites Granges. El cap del Govern ratificà aquesta disposició.

— S'ha clausurat la "Primera Exposició d'Organització Comercial" que amb tant d'èxit ha portat a cap la Cambra de Comerç de Barcelona.

— La Confederació Nacional de Mestres s'ha reunit a Madrid per a promoure la defensa dels interessos de classe, naturalment.

La classificació depressiva de què és víctima, ja va per molts d'anys, en l'ordre econòmic, és de justícia estricta que desaparegui.

Sembla que els mestres i la clerecia rurals no tinguin dret a la vida normal.

— S'ha publicat el text, refós, de l'Estatut de formació professional. Encara tornarem a refondre'l.

— L'anunciada Exposició d'Art Litúrgic s'instal·larà en els amplis salons de la casa núm. 842 de les Corts Catalanes, entre Passeig de Gràcia i Claris, i ocuparà tot el pis principal, part anterior i posterior i una galeria interior. Com a data de la inauguració s'ha fixat el dia 22 de novembre corrent, diada de Santa Cecília, que serà el començament d'una sèrie de festes i actes per commemorar el 25 aniversari de la publicació del *Motu proprio* de Pius X sobre la restauració de la música religiosa. Durant l'ex-

posició es donaran algunes conferències i concerts d'orgue expressament instal·lat en el local. Així mateix està ja confeccionant-se l'*Anuari dels Amics de l'Art Litúrgic* que quedarà enllestit en inaugurar-se l'Exposició.

De moment han promès concórrer a aquesta exposició els artistes senyors Llimona, Solanic, Vilàs, Galí, Domingo, Vila Arrufat, Busquets, Sunyer, Folguera, Bonet, Mercader, Collet, Rebull, Viladomat, Monjo, Puig Boada, Pericas, Rubió, Ràfols, Canyelles, Ricart, Obiols, etc.

Alguns d'ells ja han tramès fotografies d'obres seves per tal que puguin figurar en l'*Anuari dels Amics de l'Art Litúrgic*.

L'Exposició estarà oberta juntes tres setmanes.

— Durant la darrera setmana la "Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis" ha cobrat per imposicions d'estalvi 4.463.341 pessetes i ha pagat per reintegraments d'estalvi 3.708.964 pessetes; resulta una diferència de 754.377 pessetes a favor de les imposicions. En la mateixa setmana s'obriren 775 llibretes noves.

— Ha estat nomenat Consiliari del Consell directiu de la benemèrita Unió Professional de Dependents i Empleats del Comerç, d'aquesta ciutat, el Reverend Manuel Rovira Cardona, prev.

— A Toledo s'ha fet un "Assaig d'educació física", amb excel·lents resultats, patrocinat pel Cardenal Segura, qui pronuncià un adequat discurs en l'acte solemni de clausurar el curs.

— La Universitat de Salamanca ha retut un piadós record i celebrat després una solemne sessió necrològica en sufragi de l'ànima d'un català il·lustre, el marquès d'Olivart, i com homenatge als seus preclars treballs científics en la ciència del Dret de gentes.

Estranger

La propaganda antimilitarista que es fa a França per socialistes i comunistes té alarmat el govern francès, el qual es disposa a pendre mides per impedir-la encara que sigui prescindint de certes lleis.

— Després de dotze anys de discussions, la cambra de bisbes de la secta anglicana dels Estats Units s'ha posat d'acord per a redactar un llibre oficial de resos.

— A Filadèlfia les autoritats han hagut d'establir nous calabossos per estatjar la gent dolenta que d'un temps ençà sobreabunda allí, país clàssic dels puritans.

— Al Brasil es projecten grans reformes agràries per tal de multiplicar la producció tot el possible.

— El "Cine parroquial" fa grans progressos a França i dona molt de fruit en la catequesi popular i en altres matèries. L'Episcopat ha pres l'empresa com a cosa pròpia i la protegeix decididament. Els seus avenços fan preveure la no llunyana emancipació del poble cristià francès, del cine dolent que tants d'estralls ha causat i causa arreu del món.

— A París els lleters han apujat el preu de la llet. En saber-ho, el Prefecte del Sena els ha processat a tots.

— El Bisbe de Ginebra, Monsenyor Besson, ha donat la seva sang per salvar la vida d'un pobre sacerdot víctima d'una hemorràgia.

JARDINE PUIG

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'èxits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon S. P. 427
(Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

Companyia Trasatlàntica
VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any
» Mediterrani, Costa Firme i Pacífic
11 expedicions a l'any
» Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
» a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. - Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia: Plaça Medinaceli, 8.

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av. Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32; REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

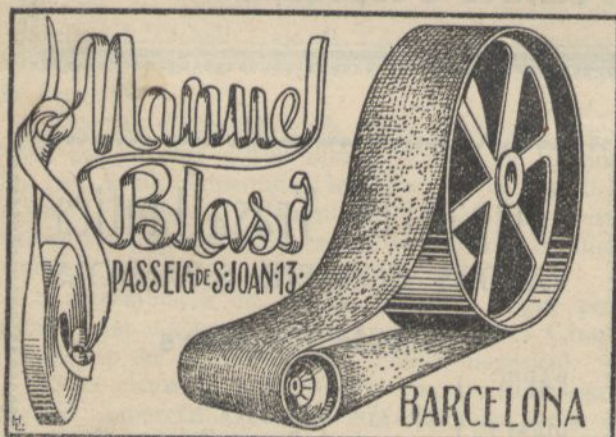
COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Lluïdors.—Màquines de calcular, etc.

NO POT MANCAR EN CAP CASA

LA PARAULA CRISTIANA

Revista mensual; 100 pàgs. de text

Subscripció: Un any, 25 ptes.

Mig any, 15 ptes.

Número solt, 2'50 ptes.

Administració: Rlvadeneira, 4, 1.er (P. Catalunya)

BARCELONA

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—Provença, 187.